

ALEKSANDER CICHOWICZ

**GWARDYJSKIE
TOWARZYSTWO
SPORTOWE**

Wisła

**75 LAT
W SŁUŻBIE
POLSKIEGO
SPORTU**

**KRAJOWA
AGENCJA
WYDAWNICZA
KRAKÓW 1983**

JAK DŁUGO NA WAWELU...

Gwardyjskie Towarzystwo Sportowe Wisła jest najstarszym obok Cracovii polskim klubem sportowym. Jego rodowód sięga 1906 roku, kiedy to z inicjatywy prof. Tadeusza Łopuszańskiego drużyna piłkarska, składająca się głównie z uczniów krakowskiej II Szkoły Realnej, skupionych wokół kapitana zespołu Józefa Szkolnikowskiego, utworzyła klub o nazwie Wisła.

Wisła

Wielką, historyczną zasługą Wisły w trudnych latach zaborów było rozbudzanie uczuć patriotycznych. Nie tylko poprzez zewnętrzne oznaki — noszenie barw narodowych, czerwonej koszulki z białą gwiazdą — ale także poprzez konkretne poczynania. Klub był inicjatorem utworzenia w 1911 roku samodzielnych polskich władz sportowych, które uniezależniły się występując z Austriackiego Związku Piłki Nożnej. Nawiązywanie przez Wisłę licznych kontaktów z polskimi klubami sportowymi, powstającymi na terenie innych zaborów, wzmacniało również poczucie polskości i jedności narodowej.

Początki działalności nie były łatwe. „Nie mamy szczęścia do własnego gniazda. Tułaliśmy się kątem po różnych śmieciach, a kiedy nadchodziły momenty, iż zdawało się, że wreszcie los zaczynał się do nas uśmiechać i nadchodziła możliwość uzyskania własnych obiektów to nieoczekiwanie katastrofy podcinały nam egzystencję” — pisał o przeciwnościach, jakie nękały Wisłę w okresie międzywojennym, współtwórca jej sukcesów, dr Adam Obrubański.

Dopiero wybudowany własnymi siłami w 1922 roku stadion stworzył warunki do pełniejszego rozwoju klubu, który wkrótce zaczął odgry-

ISBN 83-03-00205-8

Krajowa Agencja Wydawnicza Kraków 1983
Projekt graficzny: Jacek Budyn. Zdjęcia: J. Rubiś,
W. Książek, P. Krassowski, J. Baranowski, archiwum.
Opracowanie redakcyjne: B. Robak, techniczne:
E. Boroń, korekta: K. Papp.
Drukarnia Wydawnicza im. W. L. Anczyca, Kraków,
ul. Wadowicka 8.
Nakład: 13 000 +150 egz. T-11/2814 zam. 253/82
Cena 70 zł.

wać czołową rolę w kraju. Największe osiągnięcia zanotowali na swym koncie piłkarze, którzy w 1927 roku sięgnęli po mistrzostwo Polski, zajmując pierwsze miejsce w nowo powstałej lidze państwowej. Powtórzyli ten wyczyn również w następnym roku. Na krajowej i międzynarodowej arenie dawali o sobie znać coraz częściej bokserzy, lekkoatleci, koszykarze, zapaśnicy i ciężarowcy. Rozwijały działalność sekcje siatkówki i pływacka. Wiele blasku przysporzyli „białej gwiazdzie” hokeiści na lodzie, kajakarze górscy i narciarze, wywodzący się z powstałych w Nowym Targu, Szczawnicy i Zakopanem filii Wisły. Właśnie krakowski klub dał początek dzisiejszej zakopiańskiej Wiśle-Gwardii i szczawnickim Pieninom.

Plany dalszego rozwoju klubu pokrzyżował wybuch II wojny światowej. Wychowani w duchu głębokiego patriotyzmu sportowcy Wisły znaleźli się na wszystkich frontach walki z hitlerowskim najeźdźcą. Uczestniczyli w kampanii wrześniowej, w pamiętnej bitwie powietrznej o Anglię, a także w ruchu oporu na terenie okupowanego kraju. Wielu z nich oddało życie za ojczyznę, ginąc z bronią w ręku lub pod ścianą śmierci w obozie oświęcimskim. Działacze i zawodnicy Wisły byli też inicjatorami nielegalnych podczas okupacji rozgrywek piłkarskich.

Wyzwolenie kraju w 1945 roku otworzyło nowy rozdział w historii klubu, zapoczątkowany w zaledwie dziesięć dni po oswobodzeniu Krakowa: tradycyjną „świętą wojną” — meczem z piłkarzami Cracovii. Spotkanie odbyło się na boisku Wisły, na które przez długie lata młodzieży polskiej wzbraniano wstępu. W ślad za piłkarzami wznawiały działalność inne sekcje: pływacka, lekkoatletyczna, bokserska, koszykówki, siatkówki, hokeja na lodzie oraz narciarska. W zorganizowanym w lipcu 1945 roku w Zakopanem „święcie Wisły” uczestniczyli przedstawiciele kilkunastu dyscyplin sportu z Krakowa, Nowego Targu, Rabki i Zakopanego. Obserwatorem impre-

Drużyna piłkarska z 1910 r.

Olimpijczyk Marian Woyna Orlewicz z grupą zawodniczek

Lekkoatletki TS Wisła — 1928 r.

Juniorzy TS Wisła — 1927 r.

Pamiętka z Jubileuszu 35-lecia Towarzystwa

zy był literat, sympatyk i honorowy prezes Wisły — Kornel Makuszyński.

Dynamiczny rozwój klubu datuje się od początku lat pięćdziesiątych, kiedy to w wyniku reorganizacji polskiego sportu Wisła przystąpiła do federacji Gwardia. Rozpoczęta w 1951 roku rozbudowa obiektów sportowych zaowocowała miała w późniejszych latach wspaniałymi osiągnięciami nie tylko w piłce nożnej, ale także w gimnastyce, judo, koszykówce i siatkówce. Klub z biegiem czasu stał się potentatem, odgrywając czołową rolę w polskim sporcie. Takim też pozostał po dziś dzień.

75-letnia historia Wisły ma wiele chlubnych kart. Klub, dysponujący obecnie nowoczesnym kombinatem sportowym, zrzesza w 12 sekcjach 5690 członków, w tym 1524 zawodniczek i zawodników, uprawiających sport wyczynowo. Brydżyści, judocy, koszykarki i koszykarze, piłkarze oraz siatkarki Wisły reprezentują najwyższy krajowy poziom. Niewiele im ustępują przedstawiciele pozostałych sekcji: bokserskiej, gimnastycznej, lekkoatletycznej, pływackiej i strzeleckiej. Skromniejszym dorobkiem legitymują się jedynie — jak na razie — szachiści.

Klub wychował w minionych latach 47 olimpijczyków, w tym 6 medalistów. Dwukrotnie medale olimpijskie zdobywali piłkarze Kazimierz Kmiecik i Antoni Szymanowski oraz siatkarka Józefa Ledwig. Miejsca na podium wywalczyły

również gimnastyczka Lidia Szczerbińska oraz siatkarki Elżbieta Porzec i Wanda Wiecha. Na koncie sportowców „białej gwiazdy” znajdują się 43 tytuły drużynowych mistrzów Polski i kilkaset indywidualnych. W gronie wychowanków klubu nie brak także medalistów mistrzostw świata i Europy. Liczne sukcesy międzynarodowe i wielokrotne reprezentowanie barw narodowych przez sportowców Wisły sprawiają, że niewiele jest obecnie takich zakątków na świecie, w których nie słyszano by o jej zawodniczkach i zawodnikach, o krakowskim klubie.

W osiągnięciach tych nie mały udział ma 57-osobowa kadra szkoleniowa, składająca się w zdecydowanej większości z trenerów i instruktorów o wysokich kwalifikacjach.

Wisła od zarania swych dziejów związana jest ściśle z Krakowem, wrosła w jego klimat i historię. Stała się czymś nieodłącznym od miasta, zyskała sobie powszechną sympatię krakowian, ma licznych, wiernych od lat kibiców. Więzy te podkreśla choćby wiślacki hymn, zaintonowany po raz pierwszy przez zwolenników „białej gwiazdy” w 1927 roku, po wygranym przez nią meczu piłkarskim z hakatystyczną, niemiecką drużyną IFC w Katowicach. Rozpoczyna się on od słów:

„Jak długo na Wawelu
Zygmunta bije dzwon
Tak długo nasza Wisła
Zwycięzać będzie wciąż”.

Trwale związki klubu z Krakowem, jego mieszkańcami, garnącą się do sportu młodzieżą szkolną i akademicką oraz patronat pionu gwardyjskiego — są najlepszą rękojmią dalszego rozwoju i rozkwitu Wisły, jej wysokiej pozycji w polskim sporcie i na arenie międzynarodowej.

Medal za pierwsze mistrzostwo ligi piłkarskiej

Medal olimpijski zdobyty przez Józefa Ledwig w Tokio

Rada Seniorów TS Wisła wraz z Prezesem Towarzystwa w okresie Jubileuszu 60-lecia

OLIMPIJCZYCY GTS WISŁA

Złoci medalisci:

Kazimierz Kmiecik	piłka nożna	Monachium 1972
Antoni Szymanowski	piłka nożna	Monachium 1972

Srebrni medalisci:

Kazimierz Kmiecik	piłka nożna	Montreal 1976
Antoni Szymanowski	piłka nożna	Montreal 1976

Brązowi medalisci:

Józefa Ledwig	siatkówka	Tokio 1964
		Meksyk 1968
Elżbieta Porzecz	siatkówka	Meksyk 1968
Lidia Szczorbińska	gimnastyka	Melbourne 1956
Wanda Wiecha	siatkówka	Meksyk 1968

Uczestnicy igrzysk:

Zygmunt Buhl	lekkoatletyka	Helsinki 1952
Stanisław Bukowski	narciarstwo	St. Moritz 1948
Krzysztof Czernichowski	koszykówka	Tokio 1964
Halina Daniec	gimnastyka	Meksyk 1968
Piotr Dłucik	plywanie	Monachium 1972
Krzysztof Fikiel	koszykówka	Moskwa 1980
Michał Górski	narciarstwo	Ga-Pa 1936
Tomasz Jasiński	hokej na lodzie	St. Moritz 1948
Elżbieta Katolik	lekkoatletyka	Monachium 1972
		Moskwa 1980
Józef Kotlarczyk	piłka nożna	Berlin 1936
Bolesław Kołasa	hokej na lodzie	St. Moritz 1948
Leszek Kudlaczik	boks	Helsinki 1952
Tadeusz Kwapien	narciarstwo	St. Moritz 1948
Piotr Langosz	koszykówka	Monachium 1972
Wiesława Lech	gimnastyka	Meksyk 1968
Bohdan Likszo	koszykówka	Tokio 1964
		Meksyk 1968
Jan Lipowski	narciarstwo	St. Moritz 1948
Edward Madejski	piłka nożna	Berlin 1936
Czesław Malec	koszykówka	Meksyk 1968
Józef Mamoń	piłka nożna	Helsinki 1952

Henryk Reyman

Józefa Ledwig

Bohdan Likszo

Gimnastyczki — olimpijki z Meksyku

Franciszek Gron-Gasienica

Zdzisław Motyka	narciarstwo	St. Moritz 1928 Lake Placid 1932
Roman Muzyk	lekkoatletyka	Rzym 1960
Dariusz Nowakowski	judo	Moskwa 1980
Łucja Ochmańska	gimnastyka	Meksyk 1968
Tadeusz Pacuła	koszykówka	Rzym 1960
Mieczysław Palus	hokej na lodzie	St. Moritz 1948
Zbigniew Pierzynka	lekkoatletyka	Moskwa 1980
Stefania Reindl	gimnastyka	Helsinki 1952
Henryk Reyman	piłka nożna	Paryż 1924
Aleksander Rozmus	narciarstwo	St. Moritz 1928
Jerzy Schindler	narciarstwo	St. Moritz 1948
Andrzej Seweryn	koszykówka	Monachium 1972
Małgorzata Sosin	gimnastyka	Moskwa 1980
Paweł Stok	koszykówka	Berlin 1936
Zdzisław Styczeń	piłka nożna	Paryż 1924
Barbara Ślizowska	gimnastyka	Helsinki 1952
Mieczysław Wiśniewski	piłka nożna	Paryż 1924
Marian Wojna-Orlewicz	narciarstwo	Ga-Pa 1936
Karol Zając	narciarstwo	Ga-Pa 1936
Stanisław Ziffer	lekkoatletyka	Paryż 1924
Barbara Zięba	gimnastyka	Meksyk 1968

Lista powyższa mogłaby być znacznie dłuższa, jednakże za kryterium udziału w igrzyskach przyjęliśmy rzeczywisty start w zawodach olimpijskich, a nie sam fakt zakwalifikowania się do ekipy narodowej. Ponadto za olimpijczyków Wisły uważamy tych, którzy uczestniczyli w olimpiadzie, będąc aktualnymi zawodnikami klubu. Stąd na liście brak wielu wychowanków „białej gwiazdy”, którzy stawali w szranki olimpijskie, reprezentując barwy innych klubów.

TYTUŁY DRUŻYNOWYCH MISTRZÓW POLSKI

Akrobatyka	— 1955 r.
Brydż	— 1969, 1971, 1974 r.
Gimnastyka	— 1951, 1953, 1954, 1955, 1965, 1968, 1971, 1973 r.
Judo	— 1975 r.
Koszykówka żeńska	— 1963, 1964, 1965, 1966, 1968, 1969, 1970, 1971, 1975, 1976, 1977, 1979, 1980, 1981 r.
Koszykówka męska	— 1951, 1954, 1962, 1964, 1968, 1974, 1976 r.
Narciarstwo	— 1938 r.
Piłka nożna	— 1927, 1928, 1949, 1950, 1951 (mistrz I ligi), 1978 r.
Siatkówka żeńska	— 1959, 1967, 1969, 1970 r.

PREZESI KLUBU W LATACH 1906—1981

1906—1910	Tadeusz Łopuszański
1910—1911	Włodzimierz Ustyanowicz
1911—1912	Antoni Beaupre
1912—1913	Antoni Januszewski
1913—1914	Marian Orzełski
1914	Bolesław Komorowski
1919—1921	Józef Szkolnikowski
1922	Wilhelm Śliwiński
1922	Kazimierz Szczepański
1923—1925	Aleksander Dembiński
1926—1933	Zygmunt Bieżeński
1933—1948	Tadeusz Orzełski
1949	Teodor Duda
1950—1953	Grzegorz Łanin
1953—1956	Tadeusz Kozłowski
1956—1966	Stanisław Zmudziński
1966—1969	Mieczysław Nowak
1970	Jan Jaskółka
1971—1974	Stanisław Wałach
1974—1981	Zbigniew Jabłoński

Koszykarki — zdobywczynie pierwszego tytułu mistrzowskiego

MISTRZ POLSKI W KOSZYKOWCE Kobiet NA ROK 1962/63

HONOROWI PREZESI WISŁY

Kornel Makuszyński
Henryk Reyman
Franciszek Wagner
Stanisław Wałach

Płk. Franciszek Wagner — Prezes Honorowy, opiekun Oddziału Towarzystwa w Zakopanem

Tadeusz Orzelski — Prezes Towarzystwa w latach 1933—1948

29.10.1981 r. ster. Towarzystwa przejął od Zbigniewa Jabłońskiego Adam Trzybiński (z lewej)

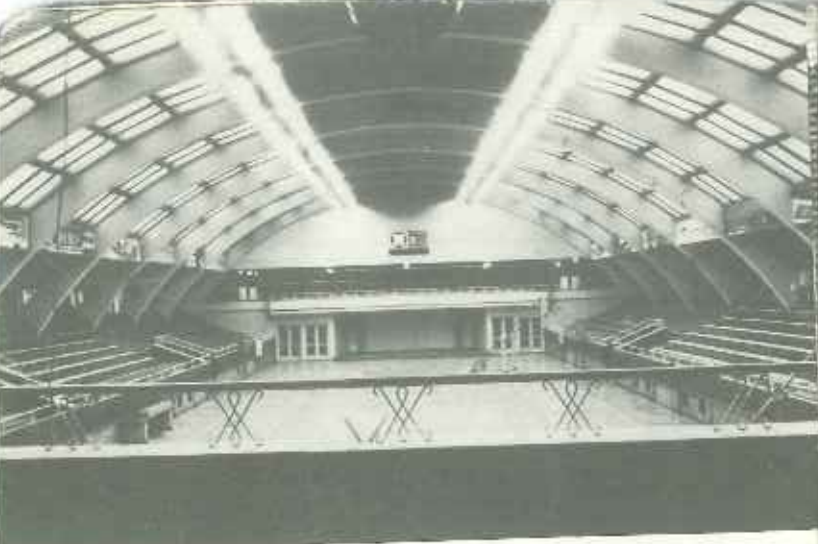

JAK POWSTAWAŁA BAZA

Wisła dysponuje dziś obiektami, jakich może jej pozazdrościć niejeden klub. W nieporównanie trudniejszych warunkach przychodziło jednak wiślackiej młodzieży sięgać po sportowe laury w pierwszych latach istnienia klubu. W 1909 roku, pragnąc zdobyć fundusze na poszerzenie działalności, wydzierżawiła Wisła od władz miasta część terenów pofortyfikacyjnych i urządziła na nich korty tenisowe oraz tor łyżwiarski. Spodziewanego dochodu nie osiągnięto i wysoką — jak na owe czasy — pożyczkę spłacali potem przez długie lata sami członkowie klubu.

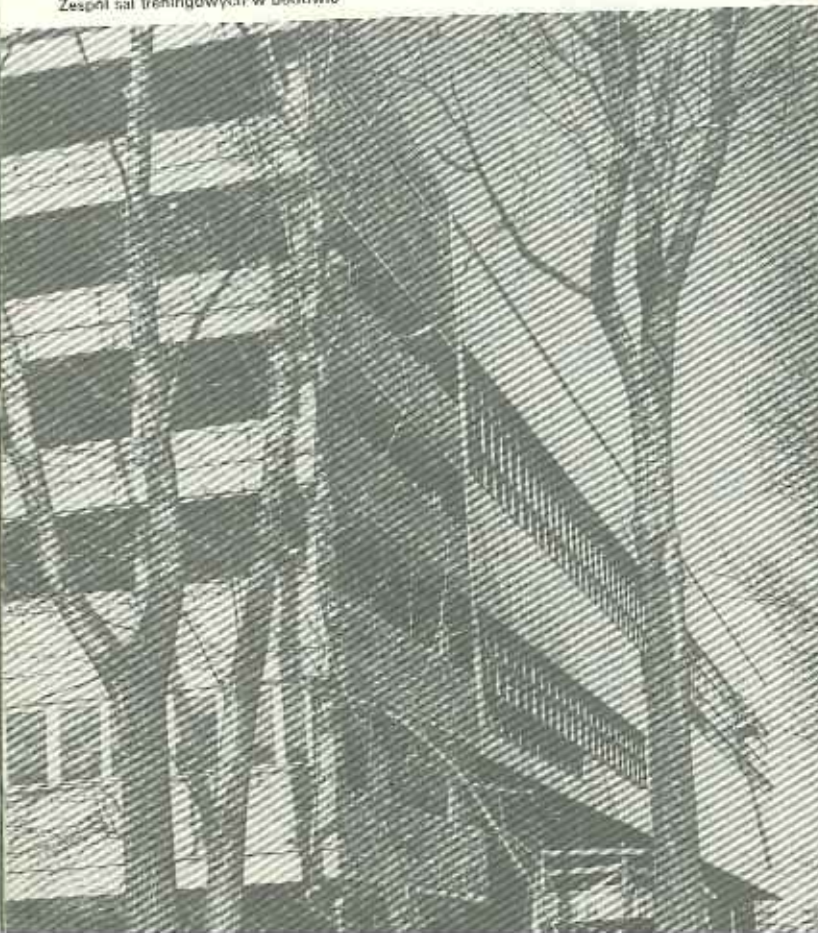
Zły los stawał także na przeszkodzie w spełnieniu ambitnych i z uporem ponawianych starań o posiadanie własnego boiska piłkarskiego. Uzyskanie w 1914 roku placu powystawowego w Oleandrach wznieciło znów zapal i ofiarność wiślaków, którzy każdą wolną od pracy chwilę poświęcali na niwelację terenu i pomoc przy wznoszeniu trybun. Radość nie trwała długo. Zawierucha wojenna i pożar w 1915 roku zniweczyły wspólny trud działaczy i zawodników. Ponownie stanął przed nimi odwieczny problem, gdzie trenować i grać. Nie załamali się jednak i w kwietniu 1922 roku na placu po torze wyścigowym (za Parkiem dr Jordana) nastąpiło otwarcie nowego boiska, nad przygotowaniem którego pracowali między innymi piłkarze wszystkich drużyn Wisły. Prawem serii — nieszczęście osiągnąć miało później i ten obiekt, a zwłaszcza trybunę, którą dwukrotnie niszczył huragan, zmiatając ją dosłownie z powierzchni ziemi w przeddzień jubileuszu 40-lecia klubu w 1946 roku.

Nowy, bez porównania świetniejszy okres w historii Wisły otwiera rozpoczęcie budowy kombinatu sportowego w 1951 roku. Zakończono ją we wrześniu 1965 roku oddaniem do użytku odkrytej pływalni. I choć trudno w to uwierzyć, w okresie piętnastu lat powstał na wskroś nowoczesny kompleks obiektów sportowych. Składa się nań przede wszystkim niezwykle funkcjonalny Dom Sportu, przystosowany do uprawiania wielu dyscyplin sportu, w którym mieści się hala z widownią na 3 tys. miejsc, sala gimnastyczna, bokserka, siłownia, przychodnia lekarsko-stomatolo-

Hala sportowa

Zespół sal treningowych w budowie

giczna, kryty basen pływacki długości 25 metrów, szatnie, urządzenia sanitarne, gabinet odnowy, sauna, pralnia, a także niewielki hotelik i kawiarnia. Obok wznoszą się obiekty otwarte, wśród których szczególne znaczenie dla sympatyków piłkarstwa w Krakowie ma stadion z widownią na ok. 40 tysięcy widzów i sztucznym oświetleniem. Pod jego główną trybuną znajdują się szatnie, natryski, urządzenia sanitarne, gabinet masażysty z urządzeniami do fizykoterapii, magazyny i warsztaty naprawcze.

Na kompleks sportowy Wisły składają się również boiska do koszykówki, siatkówki, korty tenisowe, urządzenia lekkoatletyczne i strzelnica pistoletowa. Powód do dumy stanowić może wreszcie pełnowymiarowa, 50-metrowa odkryta pływalnia, z brodzikiem dla dzieci i zapleczem. Ten ostatni obiekt wybudowany został w okresie zaledwie sześciu miesięcy! Oprócz trzech normalnych boisk piłkarskich klub dysponuje także poletkami przeznaczonymi specjalnie dla trampkarzy. Znakiem zaś uzupełnieniem powstałego kombinatu z prawdziwego zdarzenia stanie się wkrótce duża hala treningowa z pełnym zapleczem, której budowa dobiega końca.

Zapał i inicjatywa działaczy Wisły zadziwiać może rozmachem i efektami. Powstały dzięki nim kompleks sportowy dobrze służy nie tylko sportowcom. Hala Domu Sportu jest często miejscem imprez kulturalnych dla mieszkańców Krakowa. Z krytego basenu i innych urządzeń klubu korzysta młodzież z okolicznych szkół. Odkryta pływalnia z podgrzewaną wodą spełnia rolę kąpieliska miejskiego, z którego zwłaszcza w lecie korzystają tysiące krakowian. Stadion piłkarski Wisły stał się widownią międzypaństwowych spotkań, których dawniej Kraków był pozbawiony z braku odpowiednio dużego obiektu.

Bramy wiślackiego kombinatu stoją otworem dla krakowskiej młodzieży. Klub nie ogranicza się do udostępniania swoich obiektów i urządzeń, ale organizuje również szereg imprez popularyzujących sport i zachęcających do jego uprawiania. Są to na przykład cieszące się dużym zainteresowaniem doroczne turnieje piłkarskie „dzikich drużyn”, pokazowe zawody judo czy turnieje mini-koszykówki. Ścisła współpraca klubu z podopiecznymi szkołami sprawia, że młodzież szkolna korzysta nie tylko z obiektów Wisły, ale także z fachowej opieki szkoleniowej. historiawisly.pl

HISTORIA PIŁKĄ PISANA

75-letnią działalność Wisły jest nierozdzielnie związana z piłką nożną. Od niej bowiem klub wziął swój początek. Pierwszy znaczniejszy sukces piłkarze „białej gwiazdy” zanotowali w 1923 roku, kiedy to, po zdobyciu mistrzostwa Krakowa, wystąpili w finale mistrzostw Polski, ulegając dopiero w dodatkowym spotkaniu — na neutralnym boisku w Warszawie i po dogrywce — lwowskiej Pogoni.

W nowo utworzonej w 1927 roku lidze piłkarskiej Wisła sięgnęła po krajowy prymat, utrzymując go również w następnym sezonie. Najwybitniejsi piłkarze z tego okresu to wielokrotni reprezentanci Polski — Henryk Reyman, Jan i Józef Kotlarczykowie, Mieczysław Balcer, Józef Adamek, Witold Gieras, Władysław Kowalski, Maksymilian Koźmin, Stanisław Czulak i Aleksander Pychowski.

O krok od ponownego zdobycia tytułu mistrzowskiego byli wiślaczy w latach 1930, 1931 i 1936, ulegając jedynie lokalnym rywalom — Cracovii i Garbarni oraz chorzowskiemu Ruchowi. W drużynie występował wówczas: reprezentacyjny bramkarz Edward Madejski, Artur Woźniak

Stadion i basen kąpielowy

Basen kryty

Manifestacja sympatyków Wisły po zdobyciu przez piłkarzy tytułu mistrzowskiego 1978 r.

Drużyna Wisły — okupacyjny Mistrz Krakowa

Mistrz Polski z lat 1949 — 1951

i Bolesław Habowski. Lata okupacji hitlerowskiej nie powstrzymały piłkarzy Wisły od manifestowania polskości i wiary w to, że nadejdzie upragniona wolność. Mimo prześladowań i braku własnego stadionu brali udział w nielegalnych rozgrywkach, zdobywając czterokrotnie w latach 1940—1944 — mistrzostwo Krakowa.

Sekcja piłkarska była tą, która po wyzwoleniu kraju najwcześniej podjęła normalną działalność. O sile zespołu, którego filarami w pierwszych latach powojennych byli reprezentanci Polski — Mieczysław Gracz, Jerzy Jurowicz, Józef Kohut, Józef Mamoń, Zdzisław Mordarski i Stanisław Flanek, najlepiej może świadczyć fakt, że dwukrotnie — w latach 1947 i 1948 — wywalczył on wicemistrzostwo, a następnie — w 1949 i w 1950 — dwa razy pod rząd mistrzostwo kraju. Prymat w ekstraklasie piłkarskiej utrzymali wiślaczy także w 1951 roku, ale tytuł mistrza Polski przyznano chorzowskiemu Ruchowi, zdobywcy Pucharu Polski.

Po tym okresie wzlotów nadeszły dla „białej gwiazdy” lata chude, które doprowadziły nawet do degradacji z I ligi w 1964 roku. Na szczęście „kwarantanna” II-ligowa, jedyna w historii klubu, trwała tylko sezon i po niej nastąpiło odrodzenie w postaci kolejnego wicemistrzostwa kraju w 1966 roku. Mimo, iż w drużynie Wisły nie brakowało świetnych piłkarzy — reprezentantów kraju (ze słynną parą obrońców: Władysławem

Tradycyjny „Mecz Wyzwolenia” Gracówia—Wisła

Kawulą i Fryderykiem Monicą na czele), na następny — piąty w historii klubu — tytuł mistrzowski przyszło sympatykom zespołu czekać aż dwadzieścia osiem lat. Stało się to bowiem dopiero w 1978 roku.

Oprócz pięciokrotnego mistrzostwa kraju, w dorobku sekcji piłkarskiej Wisły znajduje się także dwukrotne zdobycie Pucharu Polski w latach 1926 i 1967. Piłkarze „białej gwiazdy” uczestniczyli ponadto trzykrotnie w rozgrywkach o europejskie puchary. Największym ich osiągnięciem było dojście do ćwierćfinałów Pucharu Europy Mistrzów Klubowych w 1978 roku. Wyeliminowali wówczas mistrza Belgii FC Brugge oraz mistrza CSRS Zbrojovkę Brno, ulegając w walce o półfinał zespołowi szwedzkiemu Malmoe FF.

Dużym sukcesem Wisły było także wyeliminowanie w Pucharze UEFA w 1976 roku słynnego Celticu Glasgow po zwycięstwie 2—0 w Krakowie.

Dwaj piłkarze Wisły — Kazimierz Kmiecik i Antoni Szymanowski — występowali w drużynie narodowej, która w 1972 roku w Monachium sięgnęła po raz pierwszy w dziejach polskiego futbolu po złoty medal olimpijski. Obaj ci zawodnicy przyczynili się także walnie do zdobycia przez reprezentację Polski wicemistrzostwa olimpijskiego cztery lata później w Montrealu. W zespole reprezentacyjnym, który w 1974 roku wywalczył na stadionach RFN trzecie miejsce w mistrzostwach świata, znajdowała się czwórka wiślaków — Zdzisław Kapka, Kazimierz Kmiecik, Adam Musiał i Antoni Szymanowski, natomiast w Mundialu-78 w Argentynie uczestniczyli: Andrzej Iwan, Henryk Maculewicz, Adam Nawalka i Antoni Szymanowski.

Wisła legitymuje się najdłuższym, obok chorzowskiego Ruchu, stażem w ekstraklasie piłkarskiej, występując w niej począwszy od 1927 roku z jednoroczną tylko przerwą.

Czterokrotnie królem strzelców I ligi był Kazimierz Kmiecik, dwukrotnie Henryk Reyman. Ponadto, czołowe pozycje na liście najlepszych snajperów ligowych w różnych sezonach zajmowali: Walery Kisielewski, Artur Woźniak, Józef Kohut i Zdzisław Kapka. Do osiągnięć sekcji piłkarskiej „białej gwiazdy” zaliczyć należy również pięciokrotne mistrzostwo Polski juniorów, zdobyte w latach: 1936, 1937, 1958, 1975 i 1976.

Akcja piłkarzy Wisły

Mieczysław Gracz w rozmowie z Gerardem Cieślikiem

14 RAZY NA MISTRZOWSKIM TRONIE

Pilkasze — Wicemistrz Polski w sezonie 1980/81

Kazimierz Kmiecik walczy o piłkę

Założona w 1946 roku żeńska drużyna koszykówki liczyła zaledwie kilkanaście zawodniczek, a skład jej opierał się głównie na lekkoatletkach. Mimo to, już w 1948 roku wiślaczki zdobywają mistrzostwo Krakowa i awans do czołowej czwórki drużyn krajowych, co zapewnia im start w pierwszych rozgrywkach powołanej do życia w 1950 roku ligi żeńskiej. Zajmowały w niej od początku wysoką pozycję, zdobywając w 1952 roku nawet wicemistrzostwo Polski. W zespole, prowadzonym przez trenera Jerzego Groyeckiego, występowały wówczas wielokrotne reprezentantki kraju — Jadwiga Kirschanek, Maria Kowalówka, Halina Łaptaś-Oszastowa i Irena Mamińska-Knast.

Szeroko zakrojona praca szkoleniowa i objęcie od 1956 roku opieki nad drużyną przez trenera Ludwika Miętę, byłego zawodnika Wisły z lat 1948—1952, przyniosły dalszy postęp.

Pasma sukcesów koszykarek spod znaku „białej gwiazdy” zapoczątkowało zdobycie mistrzostwa Polski junierek w 1961 roku. Dwa lata później — w 1963 roku — po krajowy prymat sięgnęły po raz pierwszy seniorki. Na mistrzowskim tronie zasiadały jeszcze trzynaście razy, co jest wydarzeniem bez precedensu w rozgrywkach ligowych. Koszykarki Wisły udowodniły tym samym, że są najlepszą klubową drużyną, jaka kiedykolwiek w Polsce istniała w tej dyscyplinie sportu.

Oprócz czternastu tytułów mistrzowskich, podopieczne trenera Mięty legitymują się również czterokrotnym zdobyciem Pucharu Polski. Dobrokiem takim nie może poszczycić się żadna inna sekcja klubu. Wiślaczki zanotowały na swym koncie wiele sukcesów międzynarodowych. W rozgrywkach o Puchar Europy dwukrotnie awansowały do półfinału, odnosząc w 1966 roku w Krakowie sensacyjne zwycięstwo nad wielokrotnym zdobywcą tego trofeum, zespołem TTT Ryga 57—53, zaś w 1970 roku wystąpiły nawet w finale, zdobywając wicemistrzostwo.

Koszykarki Wisły mają też duży udział w osią-

gnięciach reprezentacji kraju. W zespole narodowym, który w 1968 roku wywalczył w Messynie brązowy medal mistrzostw Europy, występowały: Krystyna Likszo, Barbara Rogowska, Danuta Sokół i Janina Wojtal, a w drużynie wicemistrzyń Europy z 1980 roku, prowadzonej przez trenera Ludwika Mięttę, znajdowały się: Halina Iwaniec, Grażyna Jaworska i Mariola Pawlak. Pięć koszykarek „białej gwiazdy” brało także udział w turnieju kwalifikacyjnym do igrzysk olimpijskich w 1976 roku.

Trzon zespołu I-ligowego w latach sześćdziesiątych stanowiły: Irena Górka-Szaflik, Krystyna Likszo, Alina Szostak, Janina Wojtal i Barbara Rogowska, natomiast w latach siedemdziesiątych wspinałą passę kontynuowały: Zdzisława Ogłodzińska, Elżbieta Biesiekierska, Stanisława Guzik, Lucyna Berniak, Halina Iwaniec, Halina Kaluta, Teresa Starowieyska, Halina Wyka, Małgorzata Waga i inne, nie mniej znane w kraju zawodniczki. Wszystkie te koszykarki to wielokrotne reprezentantki Polski, których Wisła w ostatnim 20-leciu wiele przysporzyła drużynie narodowej. Natomiast o sile wiślackiej koszykówki żeńskiej świadczy zarówno imponująca ilość zdobytych tytułów mistrzowskich przez seniorki, jak i znakomita postawa junierek, które choćby w 1980 roku — nie po raz pierwszy — wywalczyły krajowy prymat.

Mistrzyni z roku 1968 — od lewej: Alina Szostak, Barbara Rogowska, Krystyna Likszo, Janina Wojtal, Irena Górka-Szaflik.

Rzuty wykonuje Halina Kosińska

75 LAT W SŁUŻBIE POLSKIEGO SPORTU

Pożegnanie Janiny Wojtal — znakomitej zawodniczki, wieloletniej czołowej reprezentantki Polski

Dom Sportu GTS Wisła

Ludwik Mięta — trener i wychowawca wielu pokoleń zawodniczek wiślackiej i polskiej koszykówki

Trofea klubowe

Pływalnia i stadion

Plakat wydany z okazji 60 lecia TS Wisła

Włodzimierz Kękuś przygotowanie do treningu na krytej pływalni

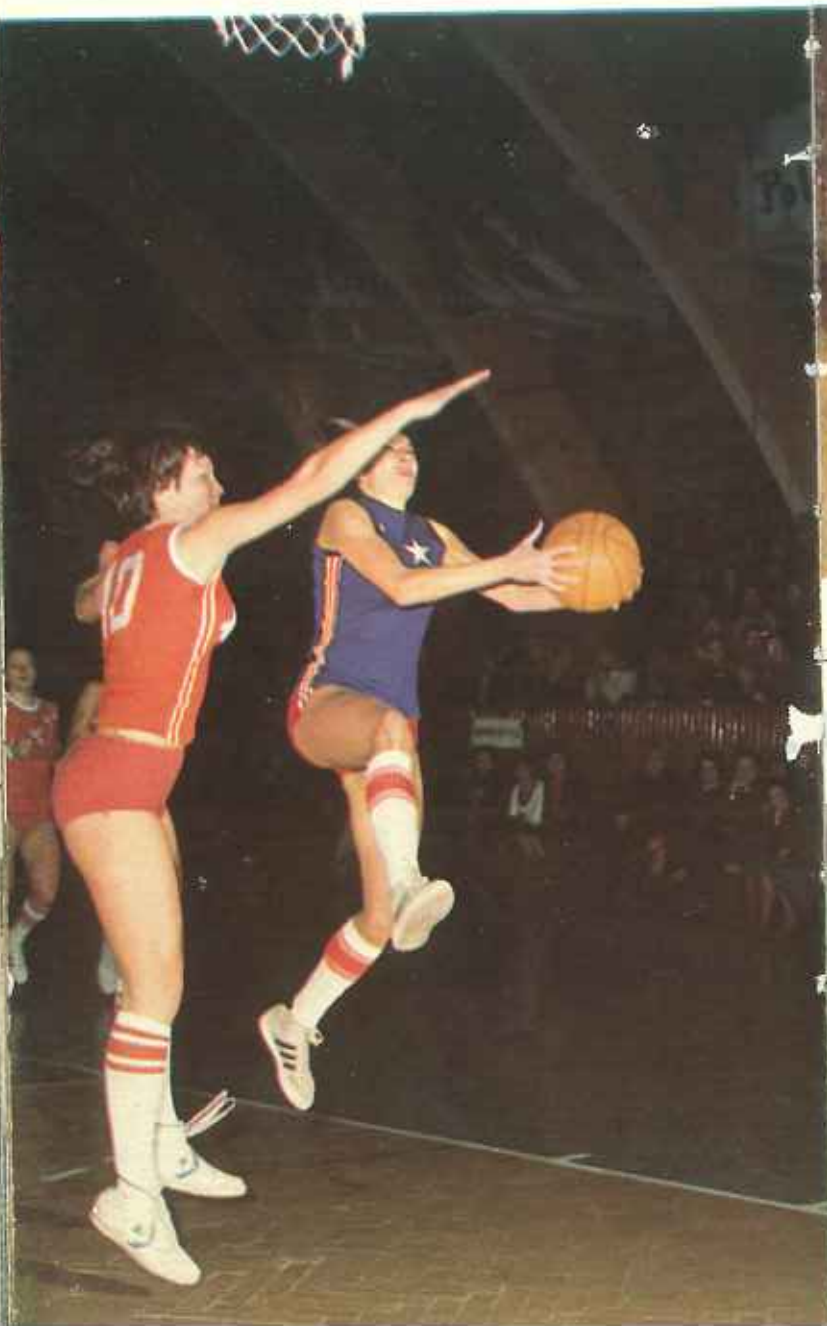

Piłkarze — Mistrz Polski z 1978 r.

Kazimierz Kmiecik — wielokrotny król strzelców I ligi piłkarskiej

Bramkarz Jerzy Jurowicz — Zasłużony Mistrz Sportu

I ligowa drużyna koszykarek 1980 r.

Halina Kaluta w akcji na koszy

Drużyna koszykówki męskiej w sezonie 1980/81

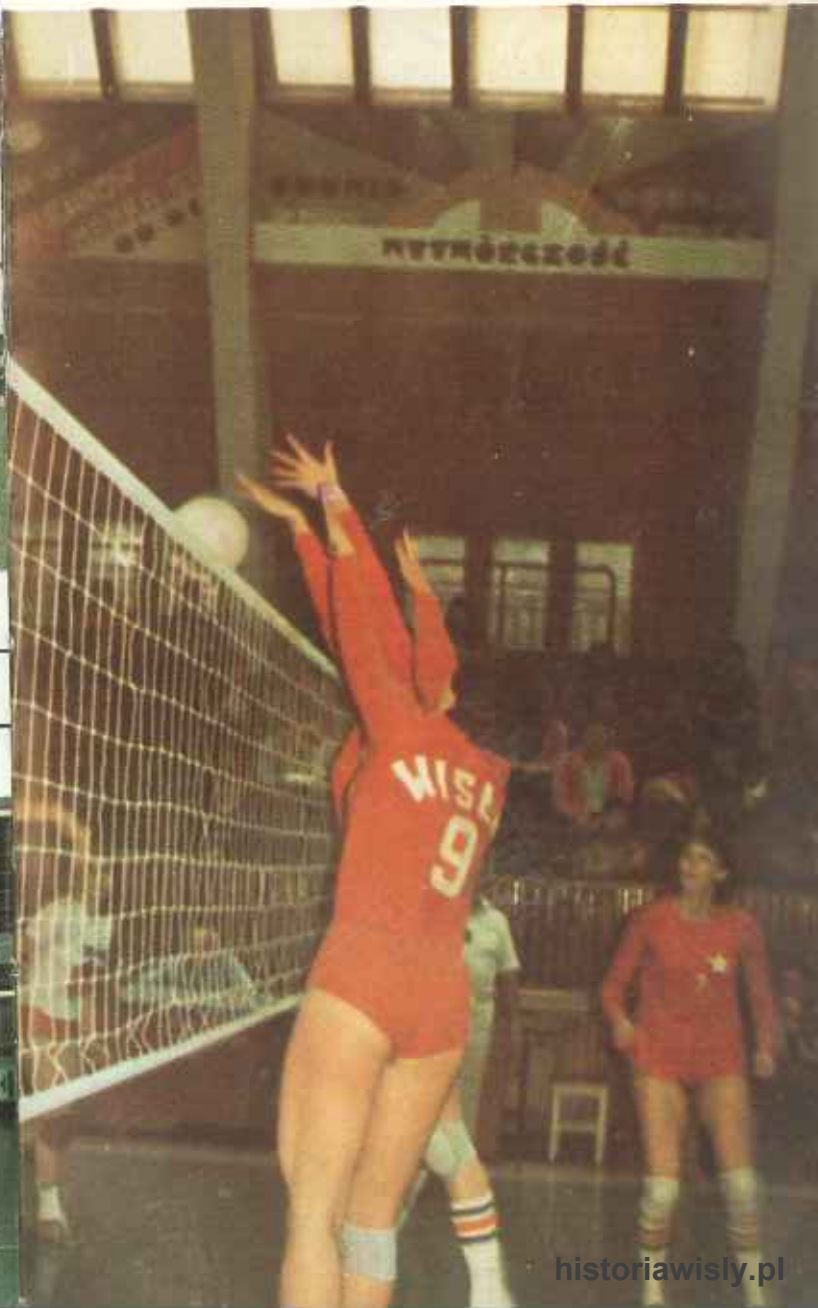

Zespół bokserski walczący w II lidze.

Fragmient gry siatkarek (Lucyna Frątczak, Wiesława Hulocher)

Siatkarki Wisły — sezon 1980/81

Młodzi judocy

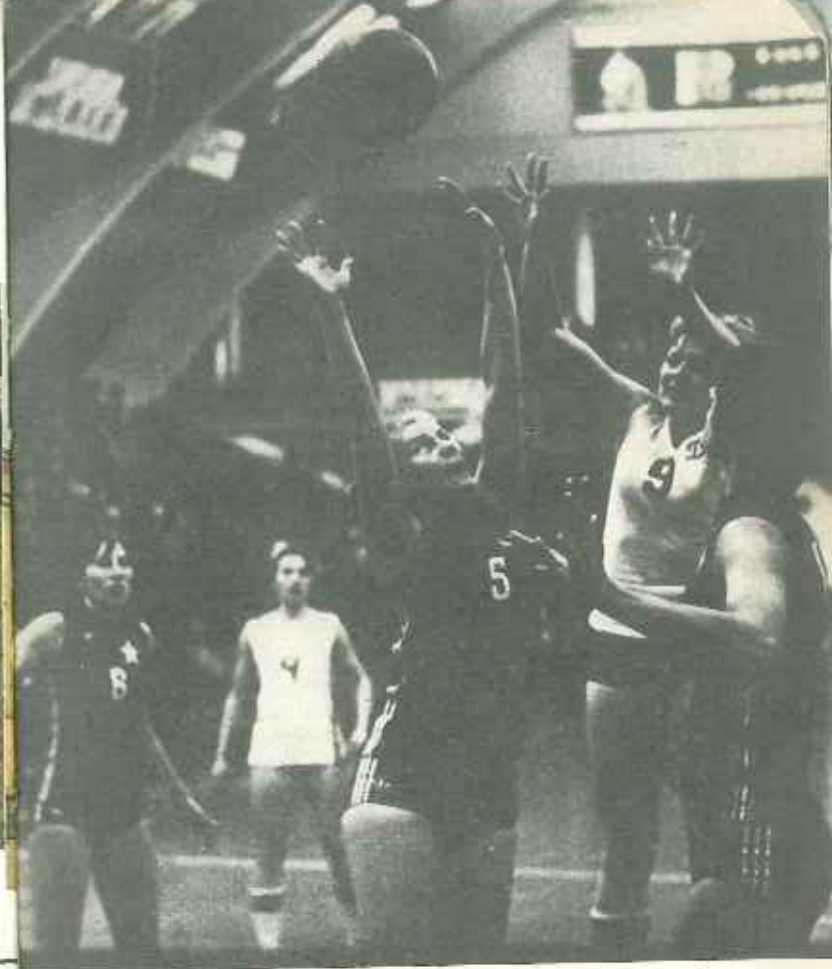
Olimpijczyk Zbigniew Pierzyńska

Celina Sokołowska na podium mistrzostw Polski

Cwiczenia gimnastyczek

Fragment gry

Barbara Ślizowska — brązowa medalistka olimpijska

Koszykarki — Mistrzyni Polski z 1981 r.

WAWELSKIE SMOKI

Koszykarze Wisły nie mogą wprawdzie pochwycić się tak dużą ilością tytułów mistrzowskich, jak ich koleżanki klubowe, tym niemniej przydomek „Wawelskie Smoki” jest dziś powszechnie znany, dzięki uzyskanym przez nich wynikom. Początki męskiej koszykówki w Wiśle sięgają 1928 roku, jednakże dopiero w okresie powojennym osiągnęła ona najwyższy poziom. Wiślaczy weszli w skład powołanej w 1947 roku I ligi i występują w niej nieprzerwanie do chwili obecnej, zdobywając ośmiokrotnie mistrzostwo Polski. Ośmiu zawodników Wisły dostąpiło zaszczytu reprezentowania barw narodowych w igrzyskach olimpijskich, nie brak także wśród nich medalistów mistrzostw Europy.

Pierwszymi koszykarzami, którzy przysporzyli klubowi sławy na arenie międzynarodowej, byli wielokrotni reprezentanci kraju w latach międzywojennych: Andrzej Czyński oraz olimpijczyk i czterokrotny uczestnik mistrzostw Europy, Paweł Stok. Na nich też oraz na późniejszych reprezentantach Polski: Jacku Arlecie i Andrzeju Kowalówce opierał się zespół, który już w lutym 1945 roku zdobył puchar oswobodzonego Krakowa. Na przełomie lat pięćdziesiątych drużyna — prowadzona przez trenera Jerzego Groyeckiego — wywalczyła mistrzostwo i ogólnopolskiej spartakiady, i kraju. Występowali w niej zawodnicy, którzy następnie przez wiele lat dominowali na krajowych parkietach: Jerzy Bętkowski, Zdzisław Dąbrowski, Tadeusz Pacuła (kapitan drużyny olimpijskiej w 1960 roku w Rzymie), Maciej Wężyk i niezapomniany rozgrywający Stefan Wójcik.

Filarami zespołu, który zdobyty ponownie w 1954 roku tytuł mistrza Polski odzyskał w 1962 roku, byli wielokrotni reprezentanci kraju: Krystian Czernichowski, Bohdan Likszo i Czesław Malec. Do wysokiej pozycji wiślackiej koszykówki w latach sześćdziesiątych waleń przyczynili się także Edward Grzywina i Wiesław Langiewicz. Ten ostatni — wraz z Bohdanem Likszo — wchodził w skład drużyny narodowej, która w 1963 ro-

Mistrzowska drużyna w karykaturze Alaszewskiego

Zespół koszykarzy, który do białości rozgrywał krakowską publiczność.
Od lewej: S. Wójcik, B. Likszo, C. Malec, K. Czernichowski, W. Langiewicz

Fragment meczu drużyny pod wodzą Andrzeja Seweryna

Z meczu Wisła ALL STARS (USA) — 1964 r.

ku we Wrocławiu zdobyła wicemistrzostwo Europy. W reprezentacji Polski, która w 1965 roku w Moskwie zdobyła brązowy medal mistrzostw Europy, znajdowało się 4 wiślaków: Grzywna, Langiewicz, Likszo i Malec, a w zespole, który powtórzył ten sukces w 1967 roku w Helsinkach, grali Likszo i Malec. Natomiast w ostatnich dziesięciu latach do kadry narodowej powoływani byli wielokrotnie: Adam Gardzina, Piotr Langosz, Marek Ładniak, Andrzej Seweryn, Dariusz Kwiatkowski i Marek Międzik. Spadkobiercami tej dobrej tradycji są aktualnie: olimpijczyk z Moskwy Krzysztof Fikiel i Zbigniew Kudłacz.

Na koncie „wawelskich smoków” figuruje wiele osiągnięć międzynarodowych, jak choćby zwycięstwo w ćwierćfinale Pucharu Europy w 1963 roku nad słynnym zespołem CSKA Moskwa 75—72. Za najcenniejszy niewątpliwie sukces w historii klubu trzeba jednak uznać pokonanie podczas Festiwalu FIBA w 1965 roku w Krakowie reprezentacji Europy 78—70 oraz wielokrotnego zdobywcy Pucharu Europy, słynnego Realu Madryt 85—70.

Współtwórcami sukcesów koszykarzy Wisły byli znakomici szkoleniowcy: Jerzy Groyecki, Jan Mikułowski, Michał Mochnacki i wreszcie — prowadzący drużynę I-ligową od 1965 roku, jej były zawodnik — Jerzy Bętkowski, który od kilku lat pełni zarazem funkcję trenera reprezentacji narodowej.

Spotkanie Wisła—Real Madryt w czasie Festiwalu FIBA w Krakowie — 1965 r.

SIATKARSKIE BOJE

Rodowód sekcji siatkówki sięga 1928 roku, ale w okresie międzywojennym ani drużyna żeńska, ani męska nie zanotowały większych osiągnięć. Dopiero po wyzwoleniu kraju Wisła w dyscyplinie tej zaczyna szybko zajmować jedną z czołowych pozycji. Głównie za sprawą siatkarek, które już w 1947 roku wywalczyły tytuł wice mistrza Polski, a w 1954 roku awansowały do tak zwanej klasy wydzielonej, będącej zaczątkiem I ligi. W 1952 roku opiekę trenerską nad nią objął wychowanek Wisły, Zbigniew Szpyt. Zespół liczył wówczas zaledwie osiem zawodniczek, a jego filarem była aktualna reprezentantka Polski, srebrna medalistka mistrzostw świata — Urszula Figwer, czołowa zarazem oszczepniczka kraju. W dwa lata później siatkarki Wisły odniosły w rozgrywkach ligowych po raz pierwszy zwycięstwo nad wielokrotnym mistrzem Polski, drużyną AZS Warszawa, a w 1955 roku na mistrzostwach Europy w Bukareszcie krakowski klub był już reprezentowany przez trzy zawodniczki: Danutę Kmieć, Barbarę Szpyt i Wandę Tumidajewicz.

Oparty głównie na własnych wychowankach zespół w 1959 roku sięgnął po krajowy prymat, powtarzając ten sukces następnie w latach 1967, 1969 i 1970. Siatkarki Wisły mają też ogromny udział w międzynarodowych osiągnięciach reprezentacji Polski. Dwukrotna brązowa medalistka olimpijska z Tokio i Meksyku, Józefa Ledwig przez wiele lat pełniła funkcję kapitana drużyny narodowej. Na olimpiadzie w Meksyku występowały Elżbieta Porzec i Wanda Wiecha. W gronie medalistek mistrzostw świata i Europy znajdują się wiślaczki: Mirosława Kotuła, Krystyna Maculewicz, Barbara Szpyt i Wanda Tumidajewicz. Do kadry narodowej powoływane były także wielokrotnie: Beata Buhl, Anna Kołda, Elżbieta Nowak, Alina Wrzosek, a w ostatnim okresie Wiesława Holoher, Lucyna Kwaśniewska i Lidia Pozłotko.

W osiągnięciach siatkarek Wisły duże zasługi, obok Zbigniewa Szpyta, mają trenerzy — Józef Moszczak, Stanisław Poburka i Lesław Kędryna oraz Wanda Tumidajewicz.

Fragment gry zespołu pod kierownictwem Lesława Kędryny

Siatkarki — Wicemistrz Polski z 1976 r.

MIĘDZY LINAMI RINGU

Trener Zbigniew Szpyt wraz z czołowymi zawodniczkami w czasie spotkania z AZS Warszawa — 1969 r.

Wieloletnia kapitanka siatkarek najmłodszych sympatyków Wisły

Wanda Tumidajewicz, popularna także wśród

Założona w 1932 roku sekcja bokserska Wisły największy swój sukces przeżywała w latach pięćdziesiątych, zdobywając dwukrotnie w 1954 i 1955 roku tytuł drużynowego wicemistrza Polski. W zespole „białej gwiazdy” występowali wówczas tej klasy pięściarze, co trzykrotny mistrz kraju w wadze lekkopółśredniej, olimpijczyk Leszek Kudłacik i dwukrotny mistrz Polski w wadze koguciej Teofil Kowalski, a także reprezentanci barw narodowych: Kazimierz Biel, Henryk Brzeziński, Ryszard Chodorowski i Gerard Musiał.

Po okresie wzlotów nastąpiło obniżenie poziomu i spadek do II ligi, a nawet do ligi okręgowej. Aktualnie drużyna pięściarska Wisły występuje ponownie w II lidze, a w 1980 roku była dosłownie o krok od awansu do ekstraklasy. Mimo zmiennych kolei losu zespołu ligowego, wielu zawodników klubu w ostatnim 20-leciu istnienia sekcji powoływanych było do kadry narodowej, żeby tylko wymienić Franciszka Czaczyka, Kazimierza Pieniążka, Antoniego Chorobika i Krzysztofa Kaszubę. Brązowe medale w mistrzostwach Polski zdobywali między innymi Grzegorz Bohosiewicz i Kazimierz Lewandowski.

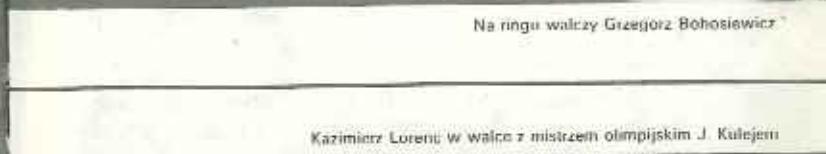
Pierwszym — społecznym — trenerem bokserów Wisły i sekundantem był w latach międzywojennych Stanisław Rudek, który w 1941 roku poniósł śmierć z rąk hitlerowskich oprawców w Oświęcimiu. Po wojnie opiekę szkoleniową nad pięściarzami klubu sprawowali Ryszard Greń i Józef Romanow, a w ostatnich paru latach najlepszy polski bokser wszechczasów, trzykrotny medalista olimpijski i czterokrotny mistrz Europy — Zbigniew Pietrzykowski. Ponad siedemdziesięciu trenujących zawodników i trzy prowadzone przez sekcję szkoły pięściarskie (w Krakowie, Skawinie i Wieliczce), to najlepsza rękojmia powrotu Wisły na zajmowaną niegdyś wysoką pozycję w tej dyscyplinie sportu.

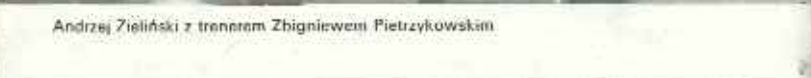
Andrzej Zieliński z trenerem Zbigniewem Pietrzykowskim

Na ringu walczy Grzegorz Bohosiewicz

Kazimierz Loreni w walce z mistrzem olimpijskim J. Kulejerm

Teofil Kowalski - dwukrotny Mistrz Polski przyjmuje gratulacje w związku z trzochsetną walką w barwach Wisły

W KRAJOWEJ CZOŁÓWCE

Inicjatorem założenia sekcji i pierwszym trenerem był jeden z pionierów tej dyscypliny w Polsce, Franciszek Hapek, pod wodzą którego wiślacy trzykrotnie — w latach 1962, 1964 i 1967 — zdobyli drużynowe wicemistrzostwo kraju seniorów oraz odnieśli wiele indywidualnych sukcesów. Do tych ostatnich zaliczyć należy przede wszystkim zdobyty przez Czesława Łaksę w 1966 roku tytuł wicemistrza Europy oraz brązowy medal akademickich mistrzostw świata, uzyskany przez Edwarda Suchana w 1968 roku.

Począwszy od 1968 roku obowiązki trenera sekcji obejmuje Czesław Łaksa, dzięki któremu judocy Wisły odnoszą kolejne sukcesy. W 1970 roku mistrzem Europy juniorów zostaje Wojciech Dworczyński. Jest to początek wielkiej kariery tego zawodnika, który w latach 1978 i 1980 aż dwukrotnie stawał na najwyższym podium w mistrzostwach Polski, zdobywając tytuły mistrza kraju w wadze półciężkiej i w kategorii wszechwag, a w 20-lecie istnienia sekcji — w 1979 roku — odniósł zwycięstwo w silnie obsadzonym Pucharze Hungarii. Na krajowych i zagranicznych matach sławę zyskali również: mistrz Polski i olimpijczyk z Moskwy Dariusz Nowakowski, wicemistrz Europy z 1976 roku Henryk Hałabuda oraz reprezentanci barw narodowych — Stanisław Liro i Marek Tabaszewski.

Ukoronowaniem owocnej działalności sekcji było zdobycie przez Wisłę drużynowego mistrzostwa Polski w 1975 roku. Nie zabrakło także wiślaków w reprezentacji kraju, która wywalczyła w 1978 roku w Paryżu brązowy medal w drużynowych mistrzostwach Europy. Do tego osiągnięcia walenie przyczyniła się trójka: Wojciech Dworczyński, Stanisław Liro i Dariusz Nowakowski. Nie sposób wreszcie nie wspomnieć o rokrocznym — począwszy od 1969 roku — organizowanym i cieszącym się dużym zainteresowaniem międzynarodowym turnieju „O Białą Gwiazdę Wisły”, dzięki któremu judo zyskało sporą popularność w środowisku krakowskiej młodzieży.

Czesław Łaksa — zdobywca srebrnego medalu Mistrzostw Europy Seniorów w judo w Luksemburgu — w trakcie pokazowej walki

Drużyna judo — Wicemistrz Polski z 1964 r.
Stoją od lewej: kierownik A. Wozniak, C. Łaksa, L. Soltykiewicz, trener F. Hapek, W. Kluba, kierownik Z. Henrych; klęczą: T. Kalina i E. Suchan

CHŁUBNA KARTA

Dariusz Nowakowski — złoty medalista Mistrzostw Polski — Kraków 1978

Jerzy Woroch i Siergiej Mielniczenko — Mistrz Europy z Dynamo Kijów

Prawdziwą kuźnią talentów stała się założona w 1947 roku z inicjatywy byłego mistrza Polski Jerzego Lewickiego — sekcja gimnastyczna. W kronikach klubu złotymi zgłoskami zapisały się zwłaszcza nazwiska takich zawodniczek, jak Lidia Szczerbińska i Barbara Ślizowska. Pierwsza z nich występowała w drużynie, która w 1956 roku w Melbourne zdobyła brązowy medal olimpijski za ćwiczenia z przyborem. Trzykrotnie uczestniczyła także w akademickich mistrzostwach świata. Druga natomiast była najmłodszą uczestniczką mistrzostw świata w Bazylei, dwukrotnie startowała w igrzyskach olimpijskich (w tym raz jako zawodniczka Wisły — w 1952 roku w Helsinkach), trzykrotnie brała udział w akademickich mistrzostwach świata i — mając niespełna 17 lat — otrzymała tytuł Mistrzyni Sportu. W barwach Wisły występowała również w latach pięćdziesiątych mistrzyni Polski, olimpijka Stefania Reindl, będąca jednocześnie trenerką zespołu żeńskiego.

Dorobek gimnastyczek, nad którymi w 1958 roku opiekę szkoleniową objęła Barbara Ślizowska, wyraża się nie tylko zdobytym 8 razy tytułem drużynowego mistrza kraju, ale również wieloma sukcesami indywidualnymi. Wysoką pozycję klubu wyznaczały osiągnięcia dwukrotnej mistrzyni Polski w wieloboju senierek Wiesławy Lech, mistrzyni kraju Barbary Zięby oraz czołowych zawodniczek, reprezentantek barw narodowych: Łucji Ochmańskiej, Haliny Daniec, Anny Karelus, Aleksandry Roskosz, a w ostatnim 10-leciu: Wandy Werbilowicz, Ewy Hamulewicz, Marty Surgi, Marioli Ornat i uczestniczki igrzysk olimpijskich w Moskwie — Małgorzaty Sosin.

Po najwyższe krajowe laury sięgały także niejednokrotnie juniorki Wisły. Efektem systematycznej pracy z młodzieżą był też zdobyty w 1971 roku Puchar PZG dla najlepszej sekcji żeńskiej w Polsce.

Znacznie skromniejszymi od wyników swych klubowych koleżanek osiągnięciami mogli się poszczycić gimnastycy Wisły. Tym niemniej i oni z początkiem lat pięćdziesiątych odgrywali czo-

Reprezentacja TS Wisła w gimnastyce kobiet i mężczyzn w 1966 r. - okres szczytowych osiągnięć sekcji

Cwiczy Małgorzata Sosin

Fragmenc ćwiczeń

lową rolę w federacji Gwardia, a w 1962 roku pokusili się nawet o klubowe mistrzostwo Polski w konkurencji juniorów. Osobną wzmiankę trzeba wreszcie poświęcić utworzonej w ramach sekcji — w 1954 roku — grupie akrobatyki sportowej, która już po roku istnienia wywalczyła drużynowe mistrzostwo Polski, a para: Irena Bieniek i Eugeniusz Paul należała w latach 1958 i 1959 do najlepszych duetów w Europie, przysparzając klubowi i krajowi wiele sławy. Odejście z klubu tej pary i trenera Adama Chmielowskiego oraz nikłe zainteresowanie akrobatyką sprawiło, że wspomniana grupa została w 1962 roku rozwiązana.

Mieczysław Balcer — piłkarz i lekkoatleta — 1931 r.

Elżbieta Katolik

Tadeusz Kwapiński (III miejsce) i Stefan Widerki (I miejsce), zwycięzcy biegu na 1500 m w Mistrzostwach Polski — Warszawa 1947 r.

W ORSZAKU KRÓLOWEJ

Uprawianie lekkoatletyki jako wyodrębnionej dyscypliny sięga w Wisłę 1908 roku, jednak pełny jej rozwój datuje się dopiero od 1922 roku, gdy przy stadionie piłkarskim wybudowano bieżnię.

Pierwsze znaczniejsze sukcesy wiślackiej lekkoatletyki, traktowanej przez długi czas jako sport uzupełniający dla piłki nożnej, przypadają na 1924 rok. Wówczas to tytuł mistrza Polski w biegu na 10 km wywalczył Stanisław Ziffer, który będąc zarazem rekordzistą kraju na 3 km z przeszkodami, jako jeden z trójki pierwszych olimpijczyków Wisły wystąpił na igrzyskach w Paryżu.

W 1926 roku na listę rekordzistek Polski wpisała się zwycięstwem w biegu na 200 m Jadwiga Ciepłówna, uzyskująca również w tym czasie najlepsze w kraju rezultaty w skoku w dal. W okresie międzywojennym dużą sławą cieszył się też mistrz Polski w dziesięcioboju, a jednocześnie znakomity skrzydłowy drużyny piłkarskiej Wisły, Mieczysław Balcer.

Po wojnie — już w 1945 roku — sekcja lekkoatletyczna podejmuje działalność i osiąga z roku na rok coraz lepsze wyniki. W 1946 roku mistrzem Polski w chodzie na 10 km został Janusz Korosadowicz, a w kolejnych dwóch latach krajowy prymat w biegu na 1500 m należał bezapelacyjnie do Stefana Widerskiego. Do grona najlepszych w kraju zaliczali się także: Janina Legutko, Tadeusz Kwapień (mistrz Polski na 1500 m i 5 km), Andrzej Biernat i Zbigniew Boczar.

W latach pięćdziesiątych na krajowych i zagranicznych bieżniach sukcesy odnosił czołowy polski sprinter, uczestnik sztafety 4×100 m na olimpiadzie w Helsinkach, akademicki wicemistrz świata w biegu na 400 m, wielokrotny reprezentant barw narodowych Zygmunt Buhl, który po zakończeniu kariery zawodniczej poświęcił się działalności organizatorskiej w sporcie. Nie mniej sławę zyskał z początkiem lat sześćdziesiątych olimpijczyk, trzykrotny mistrz i rekordzista kraju w biegu na 110 m przez płotki, Roman Muzyk.

W reprezentacji Polski występowali ponadto: Kazimierz Kasprzyk, Jan Pucher, Zbigniew Wójcik i Jan Tatar.

Chlubne tradycje sekcji kontynuowała w ostatnich latach głównie Elżbieta Katolik, halowa mistrzyni Europy na 800 m z 1974 roku, wielokrotna mistrzyni i rekordzistka kraju, uczestniczka igrzysk olimpijskich w Monachium i Moskwie. Niemalże osiągnięcia ma także na swym koncie inna utalentowana biegaczka Wisły — Celina Sokołowska, mistrzyni Polski na 1500 m i 3 km oraz w biegu przelajowym na 4 km z 1977 roku.

Na olimpiadzie w Moskwie wystąpił najlepszy maratończyk kraju z 1980 roku — Zbigniew Pierzynka, specjalizujący się również w biegach przelajowych. Dwukrotnie po wicemistrzostwo Polski w pchnięciu kulą sięgnęła Janina Danilczuk. Do kadry narodowej powoływane były wiślaczki: Barbara Ściborowska i Janina Kosiba.

Drużyna lekkoatletyczna dwukrotnie wywalczyła awans do I ligi, w 1965 i 1976 roku, chociaż nie zdołała dotychczas na dłużej utrzymać się w gronie czołowych zespołów kraju.

Rogumila Stawowska-Cichowicz

Andrzej Tekuński — złoty medalista drużyny zespołowego Mistrza Europy w kbks-ii — 1975

NA STRZELNICY

O ile w drużynowych rozgrywkach ligowych strzelcy Wisły walczyli ze zmiennym szczęściem, to indywidualnych sukcesów mogłoby im pozazdrościć wiele innych klubów. Założona w 1954 roku — z inicjatywy Leonarda Wojciechowskiego, długoletniego następnie trenera — sekcja strzelecka już w pierwszych latach swej działalności dochowała się wielu mistrzów i rekordzistów Polski. W ścisłej krajowej czołówce znajdowali się początkowo: Lucja Zdrojewska, Józef Wachowski i Władysław Wagner, a następnie: Jadwiga Smagur, Helena Paślawska, Bogumiła Stawowska, Jerzy Galka i Henryk Radoń.

W 1960 roku Józef Wachowski, mający w swym dorobku już kilka rekordów kraju, został podwójnym mistrzem Polski w konkurencji kb-1 i w pistolecie wojskowym. Rekordowymi rezultatami legitymował się również Władysław Wagner. Awans do kadry narodowej uzyskali ponadto Jerzy Galka i początkująca juniorka Bogumiła Stawowska, która ustanowiła aż sześć krajowych rekordów w strzelaniu z karabinka sportowego. Zawodniczka ta w następnych latach jeszcze kilkanaście razy biła rekordy Polski, wzbogacając zarazem niemałą kolekcję tytułów mistrzowskich i medali. Największe jej osiągnięcia to: wicemistrzostwo Europy zdobyte w konkurencji kbks-6 zespołowo w 1969 roku w Paryżu, brązowy medal w Grand Prix Europy w broni pneumatycznej oraz tytuł mistrzyni Spartakiady Klubów Gwardyjskich KDL w 1971 roku.

Liczne międzynarodowe sukcesy stały się także udziałem wielokrotnej reprezentantki i mistrzyni kraju Heleny Paślawskiej, wicemistrzyni Europy w strzelaniu z pistoletu Bożeny Treli, Henryka Radonia, Jerzego Galki i Krzysztofa Frysa. Godnymi ich następcami w ostatnim okresie są: wicemistrzyni Europy i kilkakrotna mistrzyni Polski w pistolecie Dorota Tyrawa, złota medalistka Spartakiady Klubów Gwardyjskich KDL w karabinku Teresa Szuba oraz reprezentanci kraju: Andrzej Takuński i Marek Surga.

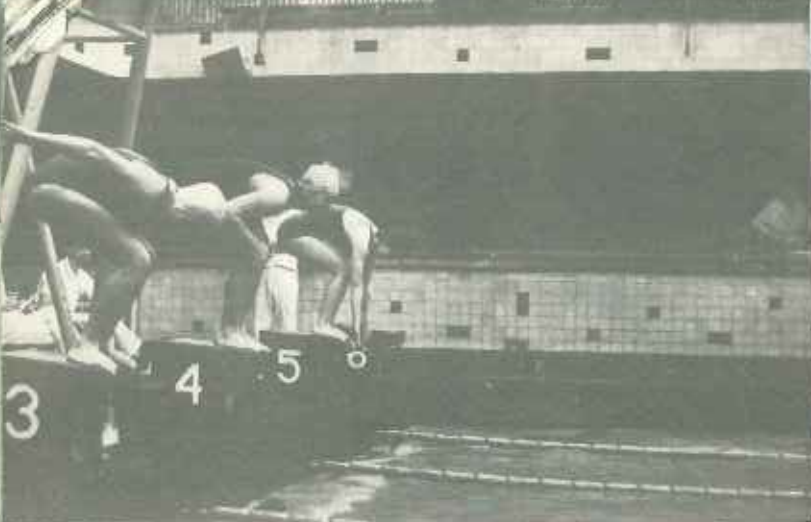
NADZIEJA W MŁODZIEŻY

Pierwszym szczytowym okresem w powojennych dziejach posiadającej bogate tradycje sekcji pływackiej Wisły (żeby tylko wspomnieć zawodnika, a następnie długoletniego jej trenera Józefa Gryglewskiego) były lata pięćdziesiąte, kiedy to w krajowej czołówce znajdowali się Edward Boczkaja, akademicki wicemistrz świata Stefan Ciężki, Stanisław Krokoszyński i późniejszy wieloletni trener klubu Włodzimierz Kękuś. Przez parę sezonów występowała też w lidze drużyna piłki wodnej.

Po okresie regresu, nową kartę w działalności sekcji otworzyło oddanie do użytku w 1962 roku krytej pływalni w kombinacie sportowym Wisły. Licząca zaledwie dwudziestu zawodników sekcja zaczęła się szybko rozrastać i zdobywać coraz wyższą pozycję. W latach 1970—1974 na krajowych basenach królował nieprzerwanie na dystansach 50 i 100 m stylem dowolnym Piotr Chmielewski, uczestnik mistrzostw świata i Europy, wielokrotny mistrz i rekordzista Polski. W barwach Wisły startowali również dwukrotni mistrzowie kraju i reprezentanci barw narodo-

Stefan Ciężki i Stanisław Krokoszyński

Trening na pływalni

Paweł Dyrek

Piotr Dłucik, Włodzimierz Kękuś i Wiesław Bodzoń

wych — Piotr Dłucik w stylu grzbietowym i Paweł Dyrek w stylu klasycznym. Wiele laurów przysporzyli klubowi ponadto: Leonard Bielicz, Andrzej Cupiał, Ryszard Wysocki i brązowa medalistka Pucharu Europy w 1976 roku, Renata Gurgul.

Dzisiaj sekcja wiąże największe nadzieje z juniorami, którzy w letnich mistrzostwach Polski w 1980 roku wywalczyli 4 złote, 1 srebrny i 2 brązowe medale. Do wybijających się młodych pływaków należą: Ewa Radzik, Robert Kuśnierz i Paweł Stachowicz.

PRZY ZIEŁONYM STOLIKU

Błyskotliwą karierę zrobił w Wiśle brydż sportowy. Powstała w 1959 roku sekcja, od samego początku swego działania nie tylko odgrywa czołową rolę w rozgrywkach ligowych, ale poszczycić się może także wieloma sukcesami międzynarodowymi. Łukasz Lebioda i Andrzej Wilkosz zyskali miano jednej z najlepszych par brydżowych świata. Wiele osiągnięć zanotowali na swym koncie także: brązowy medalista mistrzostw Europy z 1963 roku Czesław Kuklewicz oraz reprezentanci kraju — Zbigniew Furdzik i Adam Zimnielski.

Zawodnicy Wisły trzykrotnie zdobywali zespołowe mistrzostwo Polski, obecnie zajmują wysokie miejsce w I lidze, zaś udział Huberta Jaworskiego, Aleksandra Jezioro i Andrzeja Wilkosza w Pucharze Europy w 1980 roku umocnił prestiż sekcji.

NIE TYLKO WYCZYN

Największą liczebnie, skupiającą ponad 2 tysiące członków sekcją w klubie, jest sekcja krzewienia kultury fizycznej. Zajmuje się ona głównie organizacją imprez sportowych, turystycznych i rekreacyjnych o charakterze masowym. Przykładowo można tu wymienić coroczne turnieje piłki nożnej, zawody strzeleckie, turnieje szachowe, tenisa stołowego i siatkówki oraz rajdy i wycieczki turystyczno-krajoznawcze. Sekcja korzysta jedynie z obiektów Wisły, pozostając na własnym rachunku finansowym. Prowadzi również wypożyczalnię sprzętu sportowego i turystycznego, z której co roku korzysta kilkaset osób. W ramach tej sekcji istnieje od trzech lat zespół szachistów: skupiając 131 zawodniczek i zawodników, prowadzi równocześnie działalność wyczynową. Dwie drużyny szachowe Wisły uczestniczą w rozgrywkach szczebla okręgowego, a Józef Sumara zdobył w 1980 roku tytuł mistrza Krakowa i doszedł do półfinałów mistrzostw Polski.

Kierownictwo i kadra Sekcji Brydża Sportowego

Andrzej Wilkosz i Łukasz Lebioda na międzynarodowym turnieju brydża sportowego

WSPOMNIENIE CZAR

Historia 75-lecia Wisły byłaby niepełna, gdyby nie wspomnieć o osiągnięciach istniejących przed laty sekcji, które w dorobku sportowym klubu mają poważny udział. Wiele sławy wiślackim barwom przysporzyła zwłaszcza założona w 1926 roku w Zakopanem sekcja narciarska, która z początkiem lat pięćdziesiątych stała się samodzielnym klubem. Współtwórcą jej sukcesów był honorowy prezes Wisły, Franciszek Wagner. Z zakopiańskiej sekcji wywodził się jeden z pierwszych olimpijczyków Aleksander Rozmus, akademicy mistrzowie świata — Marian Woyna-Orlewicz i Mieczysław Wnuk, olimpijczycy i mistrzowie Polski: Stanisław Bukowski, Tadeusz Kwapien, Jan Lipowski, Zdzisław Motyka i wielu innych znanych narciarzy.

Spore osiągnięcia na swym koncie zapisała także powstała w 1927 roku sekcja hokeja na lodzie. Hokeiści Wisły sięgnęli w 1947 roku po tytuł wicemistrza Polski. Pięciu czołowych zawodników klubu startowało w mistrzostwach świata w Pradze, a trzech wystąpiło na olimpiadzie w St. Moritz.

W latach pięćdziesiątych dała o sobie znać założona w 1948 roku sekcja kolarska Wisły, zdobywając tytuł drużynowego mistrza Polski w wyścigu na 50 km w konkurencji juniorów. Dwaj zawodnicy tej sekcji — Władysław Motyka i Roman Wasiuczyński — reprezentowali barwy Polski.

Przez wiele lat do najsilniejszych w kraju należała sekcja zapaśnicza Wisły, w której barwach występował wielokrotny mistrz Polski Władysław Bajorek.

W dorobku klubu nie można też pominąć osiągnięć istniejącej po wojnie sekcji motorowej, której najbardziej znanymi zawodnikami byli mistrzowie kraju — Czesław Wodnicki, Leopold Biernacki i Wiesław Pater oraz wicemistrzowie — bracia Mieczysław i Zbigniew Koprowscy. Sporadycznie sukcesy odnosili także ciężarowcy, tenisiści, piłkarze ręczni i piłkarze wodni.

GWARDYJSKIE TOWARZYSTWO SPORTOWE

Wisła

Ośrodek Sportowy — 30-059 Kraków, ul. Reymonta 22
tel. 37-37-60 — sekretariat
Konto: NBP II O/M Kraków Nr 35028-25221-132

Klub prowadzi sekcje:	Telefony:
Bokserską	10-15-21
Brydża Sportowego	—
Gimnastyczną	10-15-23
Judo	10-15-24
Koszykówki Kobiet i Mężczyzn	37-56-24, 10-15-25
Lekkiej Atletyki	—
Piłki Nożnej	33-83-83, 10-15-28, 10-15-23
Siatkówki Kobiet	10-15-27
Pływacką	10-15-29
Strzelecką	10-15-30
Krzewienia Kultury Fizycznej	—

Wszystkich chętnych zapraszamy do wstępowania w szeregi Towarzystwa

- osoby prawne, a więc przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje społeczne (członkostwo zbiorowe) w charakterze członków wspierających
- młodzież do lat 18 za zgodą rodziców lub prawnych opiekunów.

Przyjęcia do Klubu prowadzi sekretariat, czynny codziennie w godzinach od 8,00 do 16,00.

GTS WISŁA

- oferuje klubowe obiekty sportowe: stadion piłkarski, halę sportową, basen letni i zimowy do celów reklamowych dla przedsiębiorstw handlowych, produkcyjnych i usługowych
- prowadzi odpłatne kursy samoobrony w Sekcji Judo, pod nadzorem wykwalifikowanej kadry instruktorskiej; w przypadku zgłoszenia się wystarczającej liczby zainteresowanych prowadzone będą kursy gimnastyki rekreacyjnej (zgłoszenia przyjmuje sekretariat oraz Sekcja Judo i Gimnastyczna)
- wynajmuje pływalnie dla załóg przedsiębiorstw i instytucji w ramach działalności rekreacyjnej oraz pomieszczenia do organizowanych imprez artystycznych i giełd handlowych
- prowadzi działalność hotelarską w obiekcie klubowym w Krakowie oraz wynajmuje Ośrodek Szkoleniowy w Myślenicach—Zarabiu (46 miejsc) dla organizowania kilkudniowych kursów i konferencji.